

jatno još koji slavenski jezik. Melanchton ga hvali kao učenog čovjeka koji nema premca u znanju jezika.

Prvi značajan rad teološki izdao je u svojoj 29 godini. To je njegov latinski traktat »De vocabulo fidei« (o riječi vjere), objavljen 1549. u prvom i 1554. u drugom proširenom i izmjenjenom izdanju (161 strana) pod novim naslovom: »De voce et re fidei« (o glasu i suštini vjere). Ista knjiga je još za života Vlačićeva izdana i treći put (1561.) i ona je, jedan od rijetkih radova Vlačićevih, iskorišćena od strane slovenskih protestanata. Trubar ju je djelimično preveo.

»Verbum« (vocabulum, vox) i »res« dvije su glavne problematike Vlačićeve teorije teološke spoznaje. I to ne riječ i suština (ili predmet, stvar) po sebi, nego u tumačenju ljudi, kako ljudi primaju riječ i pojam, koji smisao i sadržaj im daju. Pri tome Vlačić postupa na način koji je baš za njega jako karakterističan. Kao neki moderan kritičar jezika iz druge polovine 19 vijeka, Vlačić uviđa ograničenu sposobnost riječi da izrazi pojam. Ali to da ga ne vodi u resignaciju, pasivitet i mistiku, baš kao što ga njegov pesimističan nazor na ljude i njegova misao pokvarenosti ljudi i vječnosti zla ne vode ga u pasivnost. Riječ je nedovoljna da označi pojam i sadržinu, ali baš za to je važno da se zna, šta znači riječ i koji je njen smisao.

Polazeći u prvoj svojoj teološkoj raspravi od hebrejskog glagola vjerovati, Vlačić istražuje i tumači koje značenje ima taj glagol u raznim oblicima i konjugacijama u hebrejskom originalu. Apostoli i evangeliste uzeli su tu hebrejsku riječ, koja se najviše javlja u starom zavjetu i na njoj izgradili pojam novozavjetne vjere. A ta hebrejska riječ znači u jednome obliku: biti pouzdan, biti istinit i biti čvrst; u drugom obliku ona znači: poklanajti nekoj osobi povjerenje, smatrati da je ta osoba istinita i